

FÖRSLAG TILL BUDGET 2017 OCH INRIKTNING FÖR 2018 OCH 2019 FÖR KONCERNEN STOCKHOLM VATTEN HOLDING AB

Förutsättningar och antaganden

I koncernen Stockholm Vatten Holding AB ingår moderbolaget Stockholm Vatten Holding AB, dotterkoncernen Stockholm Vatten AB med dotterbolaget Stockholm Vatten VA AB och dotterbolaget Stockholm Vatten Avfall AB.

Till grund för planeringen för treårsperioden ligger kommunfullmäktiges direktiv för Stockholm Vatten.

I *Förslag till budget 2017 och inriktning för 2018 och 2019* har, i enlighet med koncernens principer, den beräknade realisationsvinsten vid försäljningen av fastigheten på Torsgatan ej beaktats. Stockholm Vatten VA AB har låtit göra en extern värdering av fastigheten och försäljningspriset beräknas till 520 MSEK, vilket skulle innebära en realisationsvinst före skatt om 200 MSEK. Försäljningstidpunkten har beräknats till hösten 2016.

Ekonomisk sammanfattning

Koncernen Stockholm Vatten Holding ABs **resultat efter finansnetto** beräknas uppgå till 37,3 MSEK för 2017, 18,6 MSEK för 2018 och 18,7 MSEK för 2019.

Som jämförelsestörande poster har tidigare redovisats skillnaden mellan i dagsläget tillämpad taxa för dagvatten och de belopp som Hovrättens dom från mars 2015 anger. I denna rapport redovisas posten (15,5 MSEK) i stället som del av övriga externa kostnader (beräknade kundförluster). Domen har överklagats till Högsta domstolen.

För koncernens största intäktspost – **VA-avgifter i Stockholm och Huddinge** – har taxan enligt beslut av kommunfullmäktige ökat med 5% per år för perioden 2017-2018. Bolaget har också räknat med en ökning med 5% 2019 som följd av ökade kostnader för projektet Stockholm Framtida Avloppsrening. Genom denna höjning ökar intäkterna från 1 032,1 MSEK 2016 till 1 198,9 MSEK 2019.

Intäkter avseende **avfallshanteringen** beräknas öka från 536,0 MSEK 2016 till 742,5 MSEK 2019.

Intäkter från grannkommuner beräknas under treårsperioden öka från 154,6 MSEK 2016 till 158 MSEK 2019.

Intäkterna avseende **anläggningsavgifter** och **ledningsflytt** antas öka från 47,5 MSEK 2016 till 65,5 MSEK 2019.

Övriga rörelseintäkter, inklusive rågasförsäljning, energiförsäljning till Hammarbyverket, fett och septic samt kartor beräknas årligen minska något under perioden.

Aktiverat arbete för egen räkning bedöms minska från 90,1 MSEK i budget 2016 till 82,0 MSEK 2019.

Rörelsens externa kostnader antas öka från 1 597,4 MSEK 2016 till 1 842,8 MSEK 2019.

Avskrivningar beräknas öka från 281,4 MSEK 2016 till MSEK 371,8 MSEK 2019.

Räntekostnaderna bedöms öka från 146,0 MSEK 2016 till 205,6 2019.

Koncernens resultat

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Externa intäkter	1 972,0	2 102,7	2 232,6	2 355,9
Aktiverat arbete	90,1	81,7	77,6	82,9
Externa kostnader	-1 597,4	-1 686,6	-1 779,0	-1 842,8
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	464,6	497,8	531,3	596,0
Avskrivningar	-281,4	-306,9	-330,4	-371,8
Finansnetto	-146,0	-153,6	-182,2	-205,6
Resultat efter finansnetto	37,2	37,3	18,6	18,7
Resultat före skatt	37,3	37,3	18,6	18,7
varav minoritetens andel	0,7	0,7	0,4	0,4

Koncernen Stockholm Vatten Holding ABs **resultat efter finansnetto**, exklusive jämförelsestörande poster, beräknas uppgå till 37,3 MSEK för 2017, 18,6 MSEK för 2018 och 18,7 MSEK för 2019. Det positiva resultatet är hänförligt till Stockholm Vatten ABs kommersiella verksamhet, det vill säga den verksamhet som inte omfattas av sÄrlagstiftning avseende vatten, avlopp och avfallstjänster.

Minoritetens andel av årets resultat utgör 2% av resultatet i koncernen Stockholm Vatten AB.

Koncernens intäkter

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	1032,1	1089,9	1143,0	1198,8
VA-avgifter grannkommuner	154,6	154,9	156,4	158,0
Avfall enl taxa	536,0	605,0	683,4	742,5
Anläggningsavgifter	47,5	57,2	59,2	65,5
Övriga affärsintäkter	201,7	195,7	190,6	191,2
Totalt	1 972,0	2 102,7	2 232,6	2 355,9

Koncernens **externa intäkter** antas öka från 1 972,0 MSEK 2016 till 2 355,9 MSEK 2019.

- För **VA-avgifterna från Stockholm och Huddinge** har antagits en taxehöjning med 5% per år för perioden 2016-2018. För 2019 förväntas antas en taxehöjning för att täcka ökade kostnader för Stockholm Framtida Avloppsrening.
- **VA-avgifter från grannkommuner** beräknas under perioden öka från 154,6 MSEK 2016 till 158,0 MSEK 2019. Intäktsökningen är främst hänförlig till nytt avtal med nya priser samt ökade volymer.
- Taxeintäkter avseende avfall beräknas öka från 536,0 MSEK 2016 till 742,5 MSEK 2019. Ökningen av avfallstaxan görs för att framförallt täcka de ökade kostnaderna för optisk sortering av matavfall.
- Intäkterna avseende **anläggningsavgifter** och ledningsflytt antas öka från 47,5 MSEK 2016 till 65,5 MSEK 2019. Här ingår även anläggningsavgifter beräknade enligt särtaxa. Ökningen beror till stor del på att exploateringsprojekt ökar men även antal anslutningar ökar.
- **Övriga affärsintäkter**, där **uppdragsintäkter**, försäljning av **rågas**, försäljning av **energi till Hammarbyverket**, försäljning av **kartor** liksom intäkterna för **fett och septic** ingår, beräknas alla öka något under perioden.

Koncernens kostnader

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Råvaror och förnödenheter	-201,2	-200,8	-208,0	-216,5
Övriga externa kostnader	-978,3	-1043,1	-1116,6	-1160,4
Personalkostnader	-418,0	-442,7	-454,4	-465,8
Totalt	-1 597,4	-1 686,6	-1 779,0	-1 842,8

Koncernens **externa rörelsekostnader** antas öka från 1 597,4 MSEK 2016 till 1 842,8 MSEK 2019. I Förslag till budget 2017 och inriktning för 2018 och 2019 har generella kostnadsökningar antagits endast för personalkostnader. För varor och tjänster har varje kostnadspost har bedömts utifrån kända och beräknade förändringar.

Kostnaden för **råvaror och förnödenheter** beräknas öka med 15,3 MSEK från 2016 till 2019 och den största enskilda kostnadsökningen är hänförlig till Stockholm Vatten Avfall ABs ökade kostnad för matavfallsinsamling (insamlingsmaterial och distribution av materialet till hushållen). Ca 60% av kostnaden för råvaror och förnödenheter avser kostnader för energi, vilket innebär att förändringar i energipriset kan få stor påverkan på koncernens resultat.

Övriga externa kostnader beräknas öka med 182,1 MSEK från 2016 till 2019. De största ökningarna är hänförliga till kostnader för matavfallsinsamling och starten av optisk sortering samt hantering av slamhantering. Denna kostnadsökning står för 158 MSEK. Kostnader för SYVABs rening av avlopp ökar med ca 16 MSEK 2018 jämfört med 2016. För 2019 har vi ingen prognos och därför att kostnaden bedömts vara oförändrad. I övrigt beror ökningen på ökade skadeståndskostnader, beräknade kundförluster (se jämförelsestörande poster) och ökade entreprenadkostnad inom VA-verksamheten.

De totala **personalkostnaderna** bedöms öka med drygt 2,5 % per år för perioden 2016-2019 men påverkas också av den personalökning som redovisas i budget 2016.

Avskrivningarna I föregående års treårsplan redovisades ökade avskrivningar p.g.a den förkortade nyttjandetiden för Bromma reningsverk. I nuvarande treårsplan har SFA-projektets planerade starts skjutits fram vilket gör att stängning av Bromma Reningsverk förskjuts och därmed förlängs den tidigare förkortade avskrivningstiden. Avskrivningar ökar trots det kraftigt och kommer fortsätta att göra så p.g.a det ökade investeringarna inom både VA-verksamheten och Avfallsverksamheten. Avskrivningarna ökar från 281,4 MSEK 2016 till 371,8 MSEK 2019.

Räntekostnaderna beräknas utifrån av stadens enhet för finansstrategi angiven genomsnittlig ränta till 1,40% 2017, 1,60 % 2018 och 1,70%. Räntekostnaden bedöms öka med 60 MSEK från 2016 till 2019 både p.g.a högre belåning men också p.g.a högre räntesats.

Koncernens investeringar

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Koncernen Stockholm Vatten AB	1036	1384	1066	1046
<i>varav exploateringar</i>	335	436	418	397
Uppdragsinvesteringar	31	10		
Stockholms framtida avloppsrening	760	1 189	1 277	1 275
Stockholm Vatten Avfall AB	38	176	393	91
Summa investeringar	1 865	2 759	2 736	2 412

Det årliga investeringsutrymmet, exklusive *Stockholms framtida avloppsrening*, beräknas för **koncernen Stockholm Vatten AB** utifrån ett kassaflödesperspektiv givet de ovan budgeterade resultaten och med beaktande av tillgängliga personella resurser, både internt och på konsultbasis.

Med en självfinansieringsgrad om 40% uppgår det totalt investeringsutrymme för koncernen Stockholm Vatten AB för åren 2017-2019 till ca 1 000 MSEK per år.

Det är i dagsläget inte möjligt att med rimlig precision ange hur investeringsutrymmet om 1 000 MSEK kommer att fördelas mellan koncernens olika verksamheter. Erfarenhetsmässigt uppgår investeringar i exploateringsområden till ca 35% av den totala investeringsutgiften, det vill säga ca 300 - 400 MSEK för vart och ett av åren 2017-2019. Förslag till fördelning mellan koncernens verksamheter och projekt kommer att presenteras i samband med respektive års detaljbudget och med tillämpning av etablerade prioriteringsprinciper.

Projekt *Stockholms framtida avloppsrening* lånefinansieras till 100%.

För **Stockholm Vatten Avfall AB** tillämpas för närvarande inte samma kassaflödesberäkning. Bolagets kassaflöden täcker inte 40% av den planerade investeringen i sorteringsanläggningen för matavfall varför investeringen i huvudsak kommer att lånefinansieras.

Nedan presenteras kort Stockholm Vatten Avfall AB:s större investering under perioden 2017-2019. För information om investeringsverksamheten i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB hänvisas till *Förslag till budget 2017 och inriktning för 2018 och 2019 för koncernen Stockholm Vatten AB*.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad har beslutat att ambitionsnivån ska höjas för matavfallsinsamlingen i syfte att öka tillgången på biogas i regionen och nå det nationella insamlingsmålet om 50 % år 2018 och det nya ägardirektiven om 70% matavfallsinsamling år 2020. Trafikkontoret fick i budget 2014 i uppdrag att ta fram ett inriktningsärende för **etablering av en optisk sorterings- och förbehandlingsanläggning** tillsammans med Stockholm Vatten AB. Stockholm Vatten Avfall AB avser därför att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket. Den nya anläggningen utformas för att möjliggöra en flexibel framtida utbyggnad till att kunna sortera ut även vissa förpackningsfraktioner. Budget för detta projekt beräknas i dagsläget till **408 MSEK**. Styrelsebeslut om 6,7 MSEK fattades 2014

Koncernens balansräkning

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Anläggningstillgångar	11 739	14 181	16 586	18 626
Omsättningstillgångar	517	608	531	503
Summa tillgångar	12 256	14 789	17 117	19 129
Eget kapital	232	270	288	307
Minoritetens andel	5	5	6	6
Avsättningar	136	136	136	136
Kortfristiga skulder	11 888	14 383	16 693	18 686
Summa eget kapital och skulder	12 256	14 789	17 117	19 129

Räntebärande skuld	10 154	12 349	14 659	16 652
---------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Soliditet %	1,9	1,8	1,7	1,6
--------------------	------------	------------	------------	------------

Den höga investeringstakten leder till kraftigt ökad balansomslutning, totalt med 6 873 MSEK från 2016 till 2019, varav investeringen i *Stockholms framtida avloppsrening* står för 3 741 MSEK. Värdet av koncernens anläggningstillgångar ökar med årets investering minskat med årets avskrivningar.

Den räntebärande skulden ökar med 60% av investeringsutgiften för koncernen Stockholm Vatten AB:s normala investeringsprogram och med 100% av investeringsutgiften för projektet *Stockholms framtida avloppsrening* och för Stockholm Vatten Avfall AB:s investeringar. Skulden beräknas vid utgången av 2019 uppgå till 16. 652 MSEK.

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Externa intäkter	267,1	267,0	262,4	263,6
Koncerninterna intäkter	196,6	227,5	227,5	227,5
Aktiverat arbete				
Externa kostnader	-174,5	-179,8	-180,8	-182,1
Koncerninterna kostnader	-230,1	-201,4	-203,4	-205,4
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	59,1	113,3	105,8	103,6
Avskrivningar	-3,1	-6,8	-7,0	-7,1
Finansnetto	-0,3	-0,4	-0,5	-0,6
Resultat efter finansnetto	55,7	106,2	98,3	96,0

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
VA-avgifter grannkommuner	154,6	154,9	156,4	158,0
Övriga affärsintäkter	112,6	112,1	106,0	105,6
Totalt	267,1	267,0	262,4	263,6

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Råvaror och förnödenheter	-2,5	-2,8	-2,8	-2,9
Övriga externa kostnader	-79,5	-78,7	-77,4	-76,3
Personalkostnader	-92,5	-98,4	-100,6	-102,9
Totalt	-174,5	-179,8	-180,8	-182,1

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Externa intäkter	1 143,2	1 207,6	1 263,4	1 325,7
Koncerninterna intäkter	235,4	201,4	203,4	205,4
Aktiverat arbete	88,4	80,8	76,7	82,0
Externa kostnader	-896,3	-925,0	-950,9	-962,4
Koncerninterna kostnader	-175,4	-206,6	-206,6	-206,6
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	395,4	358,3	386,1	444,2
Avskrivningar	-268,1	-287,0	-308,8	-327,2
Finansnetto	-143,0	-149,9	-177,1	-199,0
Resultat efter finansnetto	-15,8	-78,6	-99,9	-82,0
Resultat före skatt	-15,8	-78,6	-99,9	-82,0

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	1032,1	1089,9	1143,0	1198,8
Anläggningsavgifter	47,5	57,2	59,2	65,5
Övriga affärsintäkter	63,6	60,5	61,1	61,5
Totalt	1 143,2	1 207,6	1 263,4	1 325,7

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Råvaror och förnödenheter	-188,4	-185,1	-187,8	-190,9
Övriga externa kostnader	-411,4	-425,7	-440,0	-440,0
Personalkostnader	-296,5	-314,2	-323,1	-331,4
Totalt	-896,3	-925,0	-950,9	-962,4

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Externa intäkter	561,5	628,0	706,9	766,6
Aktiverat arbete	1,6	0,9	0,0	0,9
Externa kostnader	-526,6	-581,7	-647,4	-698,3
Koncerninterna kostnader	-26,5	-21,5	-21,5	-21,5
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	10,1	25,7	38,0	47,7
Avskrivningar	-10,2	-13,2	-14,6	-37,5
Finansnetto	-3	-3	-5	-6
Resultat efter finansnetto	-2,8	9,2	18,9	4,2

Rörelsens externa intäkter

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Avfallsintäkter	536,0	605,0	683,4	742,5
Övriga affärsintäkter	25,5	23,0	23,5	24,1
Totalt	561,5	628,0	706,9	766,6

Rörelsens externa kostnader

MSEK	2016 Budget	2017 Budget	2018 Budget	2019 Budget
Råvaror och förnödenheter	-10,2	-12,9	-17,4	-22,7
Övriga externa kostnader	-487,3	-538,8	-599,3	-644,1
Personalkostnader	-29,0	-30,1	-30,7	-31,5
Totalt	-526,6	-581,7	-647,4	-698,3